

عنوان مقاله:

تعیین منطقه شهری با استفاده از روش جاذبه (اندازه گیری جریان ها و فاصله از مرکز) و تحلیل تاب آوری مناطق شهری (مطالعه موردی: منطقه شهری سمنان)

محل انتشار:

فصلنامه شهر ایمن، دوره 5، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

عسکری مجتهدزاده - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران.

زینب کرکه آبادی - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی سمنان، سمنان، ایران.

سعید کامیابی - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی سمنان، سمنان، ایران.

خلاصه مقاله:

توسعه و گسترش شهرنشینی در قرن بیستم باعث شکل گیری سازمان های فضایی متفاوتی در الگوهای شهری و منطقه ای شده است. این پژوهش با بکارگیری روش جاذبه (اندازه گیری جریان ها و فاصله از مرکز) به تعیین محدوده منطقه شهری سمنان پرداخته است و هدف آن مشخص کردن مرز منطقه شهری سمنان براساس روابط عملکردی می باشد. از مرکز شهر سمنان حریمی به شعاع ۲۰ و ۵۰ کیلومتر در GIS زده شده، شهر سمنان به عنوان شهر اصلی و شهرهای درجین، سرخه، شهمیرزاد و مهدیشهر به عنوان شهرهای پیرامونی انتخاب گردیدند. در روش اندازه گیری جریان ها، میزان جمعیت جابه جا شده بین دو شهر و میزان کالای جابه جا شده محاسبه گردیده و نمره نهایی (IT) هر شهر محاسبه گردید. شهرهای سرخه و درجین با همبستگی متوسط، مهدیشهر با همبستگی بالا و شهمیرزاد با همبستگی خیلی بالا با شهر سمنان می باشند. در روش فاصله از مرکز برای تعیین محدوده منطقه شهری سمنان فاصله مناسبی برای حداکثر مسافتی که شهر سمنان می تواند با حفظ ماهیت شهر- منطقه ای خود بر نقاط شهری پیرامونی تاثیر گذار باشد (فاصله راحت ترین زمان برای رسیدن به شهر اصلی) مشخص و شهرهایی که حد مطلوبی از امتیاز را داشته باشند با استفاده از این روش در محدوده منطقه شهری قرار می گیرند. از هم پوشانی نقشه های حاصل از روش های اندازه گیری جریان ها و فاصله از مرکز در GIS، منطقه شهری سمنان، درجین، سرخه، شهمیرزاد و مهدیشهر تعیین گردید. سطح تاب آوری کل در محدوده منطقه شهر سمنان برابر با ۳/۲۱ و پایین تر از میانگین ۳/۵ می باشد. لذا محدوده شهر- منطقه در این ابعاد از تاب آوری لازم برخوردار نمی باشد.

کلمات کلیدی:

روش فاصله از مرکز، روش جاذبه، منطقه-شهر، تابآوری، سمنان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1920452>

